

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKKRAKSTS

IZNĀK KŌPS
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 141 (5680)
28.
NOVEMBRIS
SĒSTDIENA
1987. GADS
Maksā 3 kap.

Dzimtajā zemē ieaudzis optimists

● JĀNIS VAIVODS — KOLHOZA «DUBNA» VALDES LOCEKLIS, PIRMĀS KLASES
TRAKTORISTS MAŠINISTS, RACIONALIZATORS

Pirms trīsdesmit gadiem Jānis sēdās pie traktora stūres. Un ir pilnībā apguvis šo profesiju. Piemēram, tagad viņa rīcībā esošais traktors MTZ-80 bez kapitālremonta kalpo jau desmit gadus.

Jānis stāsta: — Tikai riepas esmu no-mainījis. Viss pārējais — kā no rūpnīcas. Diemžēl ir vēl «traktoristi», kuri jaunu mašīnu gada laikā pārvērs lūžņos. Es uzskatu, ka gan personīgais motocikls, gan kolhoza traktors ir mana manta, mana bagātība un labklājība. Vienlīdz rūpīgi jākopj un jā-saudzē.

Vanagu pusē (un arī kai-ņos) nereti saka: «Jāsauc par Jāni Grāvīti». Jānis patiešām prot salabot ne tikai traktoros, bet arī ūdens sūk-nus, dažādas ar elektrību darbināmas ierīces. Ists meis-tars. Skolojies praktiskajā darbā un vakaros savā mā-jas bibliotēkā. Vienu otru teh-nisku jautājumu palīdzējis risināt brālis Pēteris — ma-temātikas zinātnu kandidāts. (Viņš strādā Latvijas PSR Zi-nātnu akadēmijas Cietvielu fizikas institūtā.)

Reiz kolhoza valdes priekš-sēdētājs J. Laizāns un saim-niecības galvenais inženieris J. Ciršs lūdza: «Jāni, varbūt pamēģini palielināt Vanagu graudu kaltes laudus? Pado-mā!» Jānis padomāja un ap-solīja šo uzdevumu izpildīt.

Ikdienā viņu sauc par Grāvīti. Kāpēc? Vanagos dzīvo un strādā pieci Jāni Vaivodi. Kā citādi at-šķirsi.

Pievārds Grāvītis radās tā: pirms meliorācijas Dubnā ietecēja sīka upīte, kuru līdzības dēļ dēvēja par Grāvīti. Šīs upītes krastā ir mūsu stāstījuma galvenā varoņa dzīves vieta. Te dzīvojuši arī viņa tēvs, vectēvs. Un visi saukti par Grāvīšiem.

Tapa vajadzīgie rasējumi, pa-līgā nāca atslēdznieki, citi speciālisti. Un... plaujai sā-koties, graudu kalte Vanagos strādāja ar krietni lielāku caurlaidi, vairākas darba ope-rācijas te bija mehanizētas. Nāk atmiņā arī pasens laiks — 1961. gads. Toreiz-ējā kolhozā «Vienība» sāka audzēt kukurūzu. Jānim uztī-cēja aprūpēt jauno kultūru. Rudenī izrādījās, ka publi-kāniskajā sociālistiskajā sa-censībā izcīnīta otrā vieta. No Rīgas Jānis (vārdu tiešā nozīmē) atbrauca ar balvu. Tas bija motocikls.

Pēc rakstura iezīmēm Jānis ir optimists. Mīl deju, mūzi-ku. Pats labi spēlē akordeo-nu. Patīk fotografēt. Kādu laiku viņš vadīja fotopulciņu — mācīja skolēniem skatīties uz pasauli ar mākslinieka aci. Šīs fotogrāfijas dažādās iz-stādēs (gan mūsu rajonā, gan republikāniskajās) guvušas atzinību. Jānim interesē arī kino māksla, bet visam jau nepietiek laika.

...Nelabprāt Jānis runā par savu bērnību. Tā ir traģisma apēnota. Kad puisēnam bija deviņi gadi, bandīti (buržu-

ziskie nacionālisti) nošāva tēvu un māti. Jānis un viņa jaunākie brāļi Pēteris un Le-ons meklēja palīdzību pie vectēva un vecmāmiņas. Sie-gadu nastas un pārdzīvojumu salauzītie cilvēki bieži slimo-ja. Tāpēc Jānim (kā jau ve-cākajam brālim pienākas) va-jadzēja maizi pelnīt. Un 14 gadu vecumā sākās darba dzīve.

Gadī ritējuši, un darbs un pienākuma apziņa kļuvuši par Jāni personības būtību. Tāpēc arī Jānis nereti ar smīnu un nepatiku raugās uz viegla cēla meklētājiem, uz rausējiem. Dzīļu neizpratni izraisa viena otra diplomēta speciālista vai augsta ranga priekšnieka vienaldzība pret mūsu zemi, pret laucinieka darbu.

Pieredzējušais mehaniza-tors saka:

— Apstrādāts lauks ir jā-redz no vidus. Bet daudzi va-dītāji skatās tikai no ceļa puses. Kā ekskursanti. Ga-rāmbraucot. Par šādu pavir-šību zemīte apvainojas. Tāpēc nav ko brīnīties par skopu ražu.

...Mijas gadalaiki Dubnas krastos. Cilvēki nāk un aiz-iet. Bet Jānis vienmēr ir dar-bīgs optimists. Jo savā dzim-tajā zemē ieaudzis. Un tā dod šo neizsīkstošo spēku.

A. RUDENS

Informācija

Solis uz profesiju

● Vairāk nekā sešdesmit Latvijas Pa-tērētāju biedrību savienības Preiļu koo-peratīvās profesionālās tehniskās skolas audzēkņiem — nākamajām trīs-gadīgas apmācības grupu absolventēm — noslē-gusies divus mēnešus ilga tehnoloģiskā prakse.

Viņas apguvušas tirdzniecības uzņēmū-ma iekārtošanu un plānošanu, to apgādes organizāciju, jautājumus par preču pie-nēmšanu un uzglabāšanu, noteikumus, kuri jāievēro; apkalpojot pircējus; kā arī pir-cēju pieprasījuma apsekošanas metodes, pārdevēju darba režīmu, tirgošanās pro-cesa efektivitātes paaugstināšanas jautā-jumus un daudz ko citu.

Šis un citas darba iemaņas jaunajai mainai palīdzēja apgūt darbaudzinātāji Jūlija Račko, Regīna Butkeviča, Natālija Lapkovska, kā arī vadītāji praktiķi — Preiļu veikala «Kooperators» direktore Raisa Romanova un Preiļu kooperatīvā universālveikala ražošanas apmācības meistare Antoņina Maslobojeva.

L. SKACKOVA,

Preiļu kooperatīvās profesionālās teh-niskās vidusskolas direktora vietniece

Ar smaidu, labu amata prasmi

● Divpadsmitās piegādes otro gadu triecendarbā aizvada Preiļu suvenīru veikala kolektīvs.

Veikala vadītāja Janīna Solā un pār-devējas Jevģēnija Vrubļevska un Olga Majuhina, maksimāli izmantojot darba laiku, daļēji uzņēmušās arī rūpes par preču izvēli Daugavpils starprajonu un citās reģiona bāzēs.

Pilnībā izprotot komerciālo situāciju, labi pārzinot pircēju pieprasījumu, vei-kala darbinieces ne tikai izpildījušas, bet arī pārsniegušas desmit mēnešu plānu par 7,5 tūkstošiem rubļu, neskatoties uz to, ka pastāv zināms preču deficīts.

Viņas sekmīgi reklamē un realizē ap-vienības «Daiļrade» un citu uzņēmumu izstrādājumus, iemācījušās ieinteresēt pircējus pat par tādām precēm, kurām, šķiet, nav noleta. Kas ir šī nelielā tirdz-niecības uzņēmuma kolektīva panākumu ķīla? Reklāma, smaidis un amata prasme.

Z. BURIJS

Cena un kvalitāte

● Preiļu sagādes kantori augstākās šķiras ādu izejvielas pieņem par paaug-stinātām cenām.

Par pirmās un otrās šķiras aitādām agrāk maksāja attiecīgi 3 rubļus un 30 kapeikas un 2 rubļus 78 kapeikas, toties tagad to cenas attiecīgi ir 3 rubļi 86 kapeikas un 3 rubļi 30 kapeikas. Šis ko-merciālais jauninājums jau devis pozitīvu efektu. Ādu izejvielu piedāvātāji cenšas pārdot tās par maksimāli augstām ce-nām, tāpēc ādu pirmapstrādi izdara daudz kvalitatīvāk.

Tādējādi republikas pārstrādājošajai rūpniecībai tiek piegādātas daudz vērtī-gākas izejvielas. Tikai 1987. gadā vien iepirkta 480 kvalitatīvas aitādas. Turp-māk tās pieņemsim vēl lielākos daudz-mos. Bez tam tās būs arī kvalitatīvākas.

Z. VOLKOVA,

Preiļu sagādes kantora ādu izejvielu noliktavas vadītāja

● Agrorūpnieciskais kompleks: kolektīvais darbuņēmums

ARVIEN plašāku nozīmi mūsu zemes agrorūpnieciskajā kompleksā gūst tādi jēdzieni kā pašfinansēšanās un paš-atmaksāšanās, bez kuriem ražošanas uzņēmumos nav iespējams arī istens un pilnīgs saimnieciskais aprēķins. Savukārt saimnieciskā aprēķina neatņemama sastāvdaļa ir vienotais brigādes darbuņēmums.

Lai noskaidrotu, kāda situācija izveidojusies mūsu rajona kolhozos un padomju saimniecībās, uz dažiem jautājumiem lūdzām atbildēt rajona agrorūpnieciskās apvienības sociā-lās un ekonomiskās attīstības plānošanas nodaļas priekš-nieku E. ANCĀNU.

— Iepazīstiniet, lūdzu, mū-su laikraksta lasītājus ar to, cik plaši vienotais brigādes darbuņēmums ienācis laukos un fermās?

— Augkopībā brigādes darbuņēmums aptveris 54 procentus no visiem strādājo-šajiem, tas ieviests 55 kolektīvos. Lopkopībā aptverti 59 procenti strādājošo. Rajonā ir 330 dažādas lopkopju vienī-bas, tajās nodarbināti 2170 cilvēki. Bet 178 vienībās, kur strādā 1290 cilvēku, ieviests darbuņēmums. Jāteic, ka la-bākie rezultāti ir cūkkopībā, 89 procenti cūkkopju strādā pēc vienotā darbuņēmuma.

— Nosauciet tās saimniecī-bas, kur veicies vislabāk.

— Lopkopībā tādas noteikt-i ir Rušonaš padomju saim-niecība, kolhozi «Zelta vār-pa», «Rīts», Dzeržinska kol-hoza. Augkopībā zināmu pozī-tīvu pieredzi guvusi «Sarka-nā ausma», Dzeržinska kol-hoza un «Zelta vārpa». Protams, ne jau visur vienlīdz labi notiek vienotā darbu-ņēmuma ieviešana un attīstī-šana. Taču šajās saimniecī-

ties novadītā līdz ražošanas pamatvienībām.

— Ar ko izskaidrojami pa-nākumi?

— Domāju, ka deviņdesmit procenti panākumu ir atka-rīgi no kolhoza priekšsēdētā-ja vai sovhoza direktora attieksmes. Ja vadītājs neko nezina un arī negrib zināt, tad vislabāko ekonomistu pū-

kalns» un «Dzintars», kur līdz vēlamajam ir tālu. Kad mēs mēģinājām analizēt, kā-pēc šāda situācija radusies, nācās konstatēt, ka ne spe-ciālisti, ne vadītāji nav pārliecināti par šādas saimnieko-šanas nepieciešamību. Ko tad var gribēt šādā situācijā? Jā-atzīst, ka arī ekonomistu kad-ri vēl nav pietiekami ekono-miski izglītoti. Tikai 5 saim-niecībās no divdesmit galve-nie ekonomisti ir ar augstāko izglītību. Protams, negribu noliegt daudzu praktiķu gūtās zināšanas, taču šobrīd laukos vajadzīga svaīga domāšana un konkrēta rīkošanās.

— Bet ko rajona agrorūp-nieciskās apvienības speciāli-sti dara, lai situāciju uzlabotu?

— Sūtām uz kursiem savus vecos kadrs. Uz turieni gan brauc nelabprāt (pavisam ie-sēdējušies), toties vēlāk prie-cājas, ka daudz vērtīga uzzi-nājuši.

Nupat rudenī bijām māci-bas noorganizējuši saimniecī-bu grāmatvežiem un ekono-mistiem. Lekcijas lasīja ap-vienības vadošie speciālisti, bija viesi no Rīgas. Par dau-dzviet tematiem vajadzēja ga-tavot mājas darbus, organizē-jām diskusijas, par savu nie-redzi kolēģiem stāstīja kolho-za «Rīts» un «Zelta vārpa» grāmatveži un ekonomisti. Noslēgumā — stingrs eksā-mens. Vispārējs atzinums — mācības bija vērtīgas.

— Paldies par stāstījumu!
L. STRODE

KAS BĀLSO „PAR“?

bās ir sapratuši, ka cita ceļa nav.

— Jūs vairākkārt minējāt kolhoza «Zelta vārpa»...

— Jā, tā ir viena no saimniecībām, kur saimnie-košanas un ekonomiskā dienesta pilnveidošana notiek bez kādām pavēlēm un biktstīša-nām no ārpusē. Kolhozā to uzskata par dzīves nepiecie-samību un apliecina darbos. Ne velti nesen notikušajā skatē konkursā, kur vērtējām grāmatvedības un ekonomiskā dienesta darbu, tieši «Zelta vārpa» ieguva stabilu pirmo vietu rajonā. Protams, ka šīs saimniecības ekonomisti vis-vairāk punktu ieguva par to, kā nokārtota darbuņēmu-ma formu ieviešana struktūr-vienībās, kā sastādīt iekš-saimnieciskā aprēķina uzde-vumi un kā izmaksu elementi

linij līdzinās nullei. Spilgts piemērs šajā ziņā ir kolhozs «Zelta vārpa» — Vladislavs Valters ir patiesi ieinteresēts, gudrs un domājošs priekšsē-dētājs.

Protams, panākumi nesa-raujami saistīti ar ekonomistu darbu, ar viņu zināšanu lī-meni. Un vēl — noteikti va-jadzīgs galveno speciālistu drošs atbalsts, viņiem jābūt lietas kursā par visu uzticē-tajā nozarē notiekošo, no-teikti jābalso «par», kad ir runa par sadarbību ar ekono-mistiem. Tādas attiecības, piemēram, ir kolhoza «Rīts» zootehniķiem un ekonomis-tiem.

— Vai jūs varat nosaukt saimniecības, kur vienotais darbuņēmums nav radījis at-saucību? Kāpēc?

— Jā, ir arī tādas saim-niecības, piemēram, «Sīļu-

Latvijas KP rajona komitejas plēnumu gaidot: pētām problēmu

KĀ RODAS PROBLĒMA?

Viedokļi šajā jautājumā ir dažādi. Taču problēmas visbiežāk rodas tad, ja dzīves īstenība neatbilst dažāda veida pārskatos un informācijās atspoguļotajam. Par neskaidribām tautas patēriņa preču ražošanā mūsu rajonā laikraksta «Leņina Karogs» korespondents Z. Burijs nesēn lūdz pastāstīt rajona izpildkomitejas plānu komisijas priekšsēdētāja vietnieku F. JEKIMOVU.

KORESPONDENTS. Fjodor Romanovič! Pirms mūsu sarunas es mazliet iepazīnos ar tautas patēriņa preču izlaides plāna izpildi mazumtirdzniecības cenās 1987. gada desmit mēnešos mūsu rajonā, konkrēti — ar vienu statistiskās atskaites formu. Tabula sniedz pietiekami plašu ainu, tomēr, es uzskatu, visi tās rādītāji nepieciešami pārvaldes funkciju īstenošanai. Jo, kā izriet no Latvijas PSR Augstākās Padomes nesēnās sesijas materiāliem, tautas patēriņa preču ražošanai jāklūst par vienu no galvenajiem Tautas deputātu padomju darbības virzieniem.

F. JEKIMOVVS. Jā, ieguvuši statistikas datus, mēs varam visu izanalizēt un apsvērt. Piemēram, šī gada 10 mēnešu rezultāti rāda, ka tautas patēriņa preču ražošanas uzdevumus sekmīgi izpildījuši kūdras fabrika un stikla fabrika. Preiļu rajona patērētāju biedrības maizes kombināts un sadzīves pakalpojumu kombināts desmit mēnešu plānu nav izpildījuši (pēdējais nav ticis galā ar pasūtījumiem mēbeļu izgatavošanā). Vadoties pēc šiem datiem, Valsts statistikas nodaļas darbinieki apkopo rezultātus galvenajās apakšgrupās: pārtikas preces; vieglās rūpniecības preces; nepārtikas preces (bez vieglās rūpniecības precēm); kultūras un sadzīves preces (bez komplektejošiem izstrādājumiem). Skatītuš minēt nav vajadzības, piebūrdišu vienīgi, ka tautas patēriņa preču ražošanas šī gada 10 mēnešu plāns rajonā izpildīts par 101,8 procentiem.

KORESPONDENTS. Un tomēr pat pirmajā acu uzmetienā statistikas dati man šķiet nepilnīgi. Sajā tabulā mēs diemžēl neredzam, kādus rezultātus tautas patēriņa preču izlaide guvuši tādi rajona rūpnieciskie uzņēmumi kā eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca, būvmateriālu un konstrukciju kombināts, eksperimentālais māju būves kombināts, agrofirma «Krasnij Oktjabrj» siera rūpnīca, cietes un līnu fabrikas. Nav atspoguļots arī Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācijas, «Lauktechnikas» rajona apvienības un citu organizāciju veikums.

Sodien rajona tirdzniecības tīklā jūtams tautas patēriņa preču deficīts. Teiksim atklāti, no rajona resursiem šis deficīts gandrīz nemaz nav segts. Preiļu patērētāju biedrībā pirmajā pusgadā tas sasniegta apmēram miljonu rubļu. Tāpēc arī radās nepieciešamība pamatīgāk iepazīties ar darbu, ko veic rajona izpildkomiteja un tās plānu komisija, plānojot tautas patēriņa preču izlaidi un kontrolējot uzdevumu izpildi.

PLĀNS, KURS NAV KĻUVIS PAR LIKUMU

Nākamā saruna notika ar Valsts statistikas Preiļu rajona nodaļas darbiniekiem. Tās temats — minēto rajona rūpniecības uzņēmumu un organizāciju «pazušana» no pārskatu dokumentiem. Statistikas speciālisti paskaidroja, ka biokīmiskā rūpnīca agrāk bijusi iekļauta šajā tabulā. Taču nesēn tā no saraksta izsvītrotā, jo biokīmijā neražojot tautas patēriņa preces. Ja nu vienīgi cukrģalu savā palīgsaimniecībā. Taču pieskaitīt to pī tautas patēriņa precēm varēs tikai tad, kā uzsvēra statistiķi. Ja savu nostāju mainīs augstākstāvošie orgāni. (Runā, ka no Valsts plāna komitejas attiecīgi dokumenti jau pienākuši.) Arī māju būves kombinātu un būvmateriālu un konstrukciju kombinātu Valsts statistikas nodaļas darbinieki nav iekļāvuši minē-

tajā tabulā. Pamatojums analogs: šie uzņēmumi neražo tautas patēriņa preces.

Paskaidrojumu nācās lūgt no augstākstāvošās instances darbiniekiem. Pa telefonu ar mani sarunājās Latvijas PSR Valsts statistikas komitejas rūpniecības nodaļas vadītāja M. BĒRZIŅA.

KORESPONDENTS. Valsts statistikas Preiļu nodaļas darbinieki nav iekļāvuši statistiskās atskaites tabulā vairākus mūsu

nim, tas ir, būtu saskaņoti ar fondiem un resursiem. Šos uzdevumus ir tiesīgi apstiprināt augstākstāvošie saimnieciskie orgāni, nozaru ministriju galvenās pārvaldes vai pašas ministrijas. Rajona izpildkomitejas dotos uzdevumus preču ražošanā saimnieciskajam plānam var pielīdzināt arī saskaņā ar uzņēmumu un organizāciju vadītāju pavēlēm. Šādos gadījumos Valsts statistikas komiteja nekavējoties

miem, kuri nav iekļauti Ikmēneša statistiskajā atskaitē par tautas patēriņa preču ražošanu. Vispirms pabiju Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā.

Uzņēmuma plānošanas un ekonomikas nodaļas priekšnieks, kā arī citi rūpnīcas darbinieki nepastāstīja neko jaunu. Vienīgi paziņoja, ka tautas patēriņa preces ražotas netiek. Jāpiezīmē, ka darba algas gada fonds biokīmiskajā rūpnīcā pašlaik ir

TAUTAS PATĒRIŅA PREČES jeb ilūziju gūstā

Daudz un dažādas tautas patēriņa preces ražo mākslinieciskā un galantērijas izstrādājumu ražošanas apvienība «Jūrmala». Savu ieguldījumu te dod arī sestā ceha Preiļu iecirkņa kolektīvs. Svīteri, jakas, dūraiņi un citi izstrādājumi, ko darina iecirkņa ļaudis, iemantojuši popularitāti, pēc tiem ir pieprasījums tirdzniecības tīklā. Ražošanas apvienība pastāvīgi domā par preču sortimenta paplašināšanu un atjaunināšanu.

ATTEĻA: ražošanas apvienības «Jūrmala» sestā ceha Preiļu iecirkņa adītāja Elizabete Liepiņa demonstrē jaunus izstrādājumus. J. SALNAVIESA foto

rajona lielākos rūpniecības uzņēmumus, kuru pienākums ir ražot tautas patēriņa preces. Vai tas ir pareizi? Ja šo uzņēmumu veikums būtu atspoguļots kopējā tabulā, tautas patēriņa preču ražošanas rādītāji būtiski izmainītos un kopaina vairs neliktos tik spīdoša.

M. BĒRZIŅA. Tā tas varētu būt. Bet, lai iekļautu šos uzņēmumus tautas patēriņa preču ražošanas statistiskajā atskaitē, nepieciešams, lai tie strādātu pēc attiecīgiem plāniem. Diemžēl šādu plānu, acimredzot, nav.

KORESPONDENTS. Vai uzdevumus, kuruš šiem uzņēmumiem devusi rajona izpildkomiteja, var uzskatīt par plāna uzdevumiem?

M. BĒRZIŅA. Nevis var, bet vajag. Un uzņēmumu vadītāju pienākums ir rūpēties, lai šie uzdevumi atbilstu plāna līme-

iekļauj attiecīgos uzņēmumus Ikmēneša statistiskajā atskaitē.

KORESPONDENTS. Latvijas PSR tautas saimniecības attīstības kompleksā programma paredz, ka Līvānu eksperimentālajai biokīmiskajai rūpnīcā 1987. gada ceturtajā ceturksnī jāuzsāk jauna veida tautas patēriņa preču ražošana. Vai uzņēmumam tas ir likums?

M. BĒRZIŅA. Protams, likums. To paredz plāns. Un tad gadījumā arī Līvānu eksperimentālajai biokīmiskajai rūpnīcai ik mēnesī jāsniedz minētā statistiskā atskaitē.

KĀPĒC TAS NETIKA IZDARĪTS?

Pēc sarunas ar Latvijas PSR Valsts statistikas komitejas nodaļas vadītāju neatlika nekā cits kā doties uz tiem uzņēmumiem.

pusotra miliona rubļu apjomā. Perspektīvā uzņēmumam mazumtirdzniecības cenās jāsarāžo tautas patēriņa preces tieši par šo summu. Sajā jomā pagaidām vēl nav gūti nekādi rezultāti, ja neskaita palīgsaimniecībā ražoto cukrģalu, kuru realizējot, uzņēmums ik gadus ieņem 30 tūkstošus rubļu.

Nav kardināla problēmas risinājuma. Nav ceha, pat ne iecirkņa, kur varētu ražot preces. Tiesa, uzņēmuma vadītājiem un speciālistiem ir cieša apņēmšanās šādu ražošanu organizēt. Viņu gribu nav mazinājušas pat atsevišķas neveiksmes. Piemēram, biokīmijā savā laikā mēģināja ražot galda etiķi. Neizdevās. Pašlaik ir doma uzsākt līprīna ražošanu. Iedzīvotāji, kuri tur lopus, labpāt iegādātos šo vērtīgo lopbarības piedevu.

Biokīmiskās rūpnīcas administrācija un dienesti risina daudzus jautājumus, kas saistīti ar cenu noteikšanu, ražošanas tehnisko apstākļu izstrādi utt. Kāpēc tikai tagad? So darbu uzsākt un aktīvi turpināt vajadzēja jau daudz agrāk. Tad būtu nodrošināta arī Latvijas PSR tautas saimniecības attīstības kompleksās programmas izvirzīto uzdevumu izpilde. Daļa vainas jāuzņemas kā biokīmiskās rūpnīcas vadībai, tā arī nozares ministrijas galvenajai pārvaldei un Preiļu rajona izpildkomitejas plānu komisijai.

Kūdras fabrika 1987. gadā plāno sarāžot preces par 8 tūkstošiem rubļu (darba algas gada fonds — pusmiljons rubļu). Diemžēl lietainā vasara jūtami aizkavēja kūdras ieguves plāna izpildi (tas izpildīts tikai par 48 procentiem). Neizdevās izvērst arī zirglietu ražošanu, kā tas bija iecerēts. Toties labi izdevās noorganizēt vagonu sakabju un elektrospēju izgatavošanu Rīgas elektrošašīnbūves rūpnīcas vajadzībām. Uzņēmumā sekmīgi ražo arī šaursliežu dzelzceļa slīdes. Neveicas vienīgi ar tautas patēriņa preču izlaidi.

Slīdes, vagonu sakabes un elektriskās spoles taču tirdzniecība nepieprasa. Tāpēc kūdras fabrikā iecerējuši presēt un iesaiņot celofāna maisos kūdru, lai realizētu to iedzīvotājiem. Viņi to varēs izmantot augsnes uzlabošanai sakņudzēs, puķu audzēšanai. Kā apgalvo speciālisti, kūdrā ļoti uzglabājas arī dārzeņi — nebojājas ne aukstumā, ne arī pārmērīgā siltumā. Ziedu mīļotāji kūdrā var uzglabāt puķu sakņņus.

Tāda ir perspektīva. Bet pagaidām kūdras fabrikā nav ne savas preču ražošanas, ne palīgsaimniecības.

Arī eksperimentālajam māju būves kombinātam ir iecere atklāt tautas patēriņa preču ražošanu. Patlaban šeit pārdomā darba formas, aplēs un precīzē iespējas. Tiesa, šis problēmas risinājums jauno pavērsienu ieguva ne bez to uzņēmuma darbinieku līdzdalības, kuri rakstīja laikraksta «Leņina Karogs» redakcijai un kritizēja kombināta

Iesaistīt deputātus

Iesaku izskatīt partijas rajona komitejas plēnumā arī šādu, nebūt ne mazsvarīgu, jautājumu: pilsētu un ciemu Tautas deputātu padomju deputātu pēc iespējas plašāka iesaistīšana tautas patēriņa preču ražošanas programmas praktiskā realizēšanā.

Nepieciešams aizvien nopietnāk plevēst deputātu — komunistu uzmanību arī šādam faktam: Tautas deputātu padomju dažādiem formējumiem sīkāk jāanalizē šo problēmu risināšanas gaita, jānoklausās saimniecisko vadītāju un savu darbinieku pārskati par preču izlaides plānu izpildi. Deputātiem jākontrolē pieņemto plānu un uzdevumu realizēšana.

So darbu sevišķi labi var organizēt jau izveidotās Tautas deputātu padomju komisijas, uzņēmumos, mikrorajonos un citur nodibinātās deputātu grupas, —postēni. Tautas patēriņa preču ražošanas problēma šodien taču skar visu cilvēku intereses.

P. BASKO,

rajona Tautas deputātu padomes deputāts, PSKP biedrs, sovhoza «Rušona» mehāniķis

vadību par pasivītāti. Viņus priecē tas, ka iedzīvotājiem realizējamās koka brusas EMBK speciālisti kautrējas kvalificēt kā tautas patēriņa preces.

Līdz šim nav gadījies tikpat detalizēti analizēt stāvokli preču izlaide citos rajona uzņēmumos — būvmateriālu un konstrukciju kombinātā, agrofirma «Krasnij Oktjabrj» siera rūpnīcā, līnu un cietes fabrikās, starpsaimniecību celtniecības organizācijā, agrofirmā. «Lauktechnikas» rajona apvienībā. Jo — kāda gan jēga turpināt neauglīgo sarunu par problēmas risināšanu? Cik var nojaust, preču šajos uzņēmumos nebūt nav daudz.

Tagad centīsimies atbildēt uz jautājumu: «Kāpēc rajona izpildkomitejas, dotie uzdevumi uzņēmumiem tomēr nekļuva par likumu?» Lai noskaidrotu iemeslu, faktu ir pietiekami. Galvenais iemesls: ieņemt pasīvu nostāju visai ērti ir tiem, kuri vē nav pārkārtojuši savu darbu. Klusēja uzņēmumu vadītāji, pasīvi bija arī rajona izpildkomitejas plānu komisijas atbildīgie darbinieki. Acimredzot, tieši šī iemesla dēļ visus apmierināja šķietamā statistiskā labklājība preču ražošanā rajona mērogā.

Vieni, lai attaisnotos, izvirzīja argumentu, ka neesot plāna. Otri, izpildkomitejas uzdevumus neuzņēma kā saimnieciskos plānus. Ne jau velti uzņēmumu vadītāji jautājuma par šiem uzdevumiem negriezās nozaru ministrijās, to galvenajās pārvaldēs. Ja šos plānus apstiprinātu, tad taču vajadzētu pielikt maksimālas pūles un patērēt maksimāli daudz enerģijas, lai tos realizētu. Visi samierinājās ar iluzorisku perspektīvu, kura, starp citu, tāda ir arī šodien.

Bet kā nodrošināt rajona iedzīvotājus ar nepieciešamajām precēm? Kā rīkoties vadītājiem, pildot PSKP XXVII kongresa norādījumus šajā svarīgajā jautājumā?

Cerams, ka šiem jautājumiem, to praktiskai risināšanai uzmanību veltīs arī partijas rajona komitejas kārtējais plēnums, partijas pirmorganizācijas. Komunistiem taču ir tiesības uz vietām kontrolēt administrācijas darbību. Kāpēc gan šīs tiesības neizmanto?

Lappusi sagatavoja laikraksta «Leņina Karogs» redakcijas sociālo problēmu un ekonomikas nodaļa.

Kultūras dzīve

Mūsu anketa

Vērtēja darbu ar bērniem

Sogad kultūras iestādēs notiek skate darbā ar bērniem. Par to, kā šis darbs rit Jersikas, Rožupes un Rušonas ciemu klubu iestādēs kultūras nodaļas padomes sēdē ziņojumu sniedza rajona klubu darba metodiķe Silvija Kurtiņa, bet par Rožupes un Stabulnieku bibliotēku sadarbību ar atbilstošajām skolām un pirmsskolas vecuma bērnu iestādēm mikrorajonā — rajona centrālās bibliotēkas metodiķe Velta Beča.

Jersikā panākta laba sadarbība ar skolu. Seit tiek rīkotas pasākumi pēcpusdienas «Pasaka, pasacīna», mīklu vakari «Mini, mini mīkliņi», koncerti «Mana mīla māmulīna». Jaungada sarīkojumi bērniem, Bērniības un Bērnu svētki. Bērni tiek iesaistīti arī sadzīves tradīciju pasākumos. Vasarā notiek bērnu diskotēkas.

Jo aktīvi bērni piedalās mākslinieciskajā pašdarbībā Rožupē. Tautas namā darbojas bērnu vokālais ansamblis, pirmsskolas vecuma bērnu dziesmu un deju grupa, bērnu deju kolektīvs. Seit ir panākta laba sadarbība ar bērnu darzu. Ir notikuši bērnu rīti «Kad es būšu karavīrs», «Ai, māmuliņ, māmuliņ!», kā arī tematiski pasākumi «Šurp, grāmatas, uz skolu!», «Zāļu diena» un «Ražas svētki».

Rušonas ciemā (praktiski tikai Gailišos) darbojas bērnu deju kolektīvs, interešu klubs «Mācīsmies skaisto» un fotopulciņš. Klubā vadītāja Silvija Dzene reizī edeļā rīko interešu kluba nodarbības, kurās divdesmit bērni apgūst uzvedības normas, mācās dejot, diskutēt.

Nodaļas padome ieteica Jersikas tautas namā organizēt mākslinieciskās pašdarbības pulciņus bērniem, bet šajā jomā ir jālūdz palīdzība rajona agrorūpnieciskajai apvienībai, lai tā materiāli pabalstītu kolhozu «Rīts», jo šeit ir spēcīgākie pašdarbības kolektīvi rajonā. Ciemu kultūras iestādēm jāpadomā par sarīkojumiem visai ģimenei.

Runājot par bibliotēku sadarbību ar skolām un pirmsskolas bērnu iestādēm, ir jāatzīmē Rož-

upes bibliotēkas darba piēredze. Marianna Gulbinka ir prasmīgi atradusi ar tām kopēju valodu gan Mākslas dienu organizēšanā, gan citu kopēju pasākumu norīdē. Oskalna kolhozs uzņēmis šefību par Aglonaš internātskolas 7. klasi. Internātskolas audzēkņi ir ne tikai ciemiņi šeit notiekošajās Mākslas dienās, bet arī aktīvi to līdzdalībnieki — kopīgi tiek rīkotas zīmējumu izstādes, kā arī ir padomāts par bērnu atpūtu: notiek šūpošanās, vizināšanās ar zirgiem, apmaiņa ar dāvanām. 124 ciema bērni ir bibliotēkas lasītāji. 50 no viņiem izmanto pārvietojamās bibliotēkas pakalpojumus skolā. Seit var teikt, ka gandrīz vai katrs jaunais rožupietis ir cītīgs bibliotēkas lasītājs.

Stabulnieku bibliotēkā liela loma ir ierādīta sadarbībai ar Dravnieku atbilstošajās skolās pionieru organizāciju. Janīna Brice kopā ar skolu daudz darba ieguldījusi militāri patriotiskajā audzināšanā: Virišķības stundās bērni ir tikušies ar kara un darba veterāniem, ar Afganistānā dienējušu karavīru. Dravnieku skolas vecāku sapulcēs ciema bibliotēkārē ir veikusi darbu pretalkoholisma propagandā vecāku vidū (pārrunu «Alkohols un bērni» šeit mērķtiecīgi vadīja ārste Svetlana Kozlova). Interesanta solās būt pārruna profesionālās orientācijas jomā «Mūsu vecāku profesijas».

Līdztekus paveiktajam darbam vērojama arī nepilnības. Pirmsskolas vecuma bērni vēl nav kļuvuši par pastāvīgiem lasītājiem bibliotēkās, maz strādāts ar bērnu vecākiem.

Propagandē veselīgu dzīvesveidu

Veselīga dzīvesveida propagandai šis mēnesis ir vēlītā rajona bibliotēkās. It visur lasītāji var iepazīties ar jaunāko literatūru par atturības jautājumiem. Propagandas darbā bibliotekāri pielieto dažādas formas un metodes: lekcijas, grāmatu apskatus, pārrunas, disputus un tikšanās.

Marija Solovjova Lomos organizēja pārrunas ar jaunatni par D. Aronova grāmatu «Tavs un mūsu ienaidnieks», bet Rita Klindžane Preiļu bērnu bibliotēkā vadīja sarunu ar 4. — 6. klašu skolēniem par tematu «Pusaudzis un alkohols».

Jersikas bibliotēkās vadītāja Velta Grigale organizēja grāmatu apskatu skolā «No mūklāja jāizkļūst», bet Zinaīda Bluzma Preiļu ciemā — «Interesantākie raksti žurnālā «Trevostj i kultūra»». Alevtina Krasnojorova Riebiņos — «Alkohols un pēcnācēji». Rīkojot apskatu Rušonā, Inta Seuciņa arī izmantoja žurnālu «Trevostj i kultūra», bet tikai apskatot tos materiālus, kuri stāsta par ģimeņu tradīcijām.

Bibliotekāri neaprobežojas ti-

kai ar darbošanos uz vietas, bet arī veiksmīgi sadarbojas ar skolām, organizē pasākumus darba kolektīvos. Helēna Zaharova vadīja pārrunas kolhoza «Nākotne» mehāniskajās darbnīcās, Rita Šnepste — Aizkalnes atbilstošās skolas vecāku sapulcē. Prasmīgi atturības propagandas darbu Ārdavā veic Alberts Arnicāns.

Daudzi saturīgi pasākumi notiks mūsu rajonā vēl līdz šī mēneša beigām. Tā, piemēram, Riebiņos ir paredzēta grāmatu apspriešana. Seit aplūkos V. Astafjeva «Skumjo detektīvu», V. Rasputina «Ugunsgrēku» un V. Tendrjakova «Atmaksu». Notiks arī mutvārdu žurnāls «Kas mums traucē dzīvot?». Par mutvārdu žurnālu ir padomājusi arī Olga Upeniece Galēnos.

Vai būs kultūras darbinieces?

Kultūras darbinieka profesiju ir uzsākušas apgūt Preiļu 1. vidusskolas devīto klašu meitenes. Šajā darbā viņas ievada rajona kultūras nodaļas vadītāja Monika Livjāne.

Pirmais uzdevums, kuru veica viņas, bija sagatavot stāstījumu par savu dzimto ciemu. Lai arī tas vietām bija stipri skolnieciskais, tomēr jau varēja kļūt par pamatu sāda veida pasākuma scenārijam, kuru viņas gatavo.

Teorētiskās zināšanas tiks papildinātas ar praktisku līdzdarbošanos rajona kultūras pasāku-

mos. Triju mācību gadu laikā skolnieces ne tikai labi iepazīs kultūras darba nianses, bet arī iegūs prasmi patstāvīgi veidot sarīkojumus. Cerams, ka daļa no viņām savā tālākajā dzīvē izvēlēsies kultūras darbinieka profesiju, un darīs to jau pilnīgi apzināti.

V. ROMANOVSKIS

Jūsu domas par laikrakstu

Vai jūs apmierina rajona laikraksts «Leņina Karogs»? Kādu jūs to gribat redzēt nākamgad? Lai uzzinātu jūsu domas, cienījamie lasītāji, un tādējādi savas ieceres piešķaņotu jūsu interesēm, piedāvājam anketu. Pasvītrotiet vienu no atbildēm (izņemot pēdējo jautājumu, uz kuru gaidām plašāku atbildi) un aizpildīto anketu atsūtiet mums, redakcijai. Mūsu adrese: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. Jau iepriekš pateicamies par atsaucību!

I Kā pēc jūsu domām pēdējā gada laikā izmainījies mūsu laikraksts?

- Kļuvis ievērojami interesantāks.
- Kļuvis mazliet interesantāks.
- Nekādas izmaiņas nav notikušas.
- Kļuvis mazāk interesants.
- Kļuvis pavisam neinteresants.
- Nevaru pateikt.

II Vai jūs apmierina laikrakstā ievietoto materiālu tematika?

- Pilnīgi apmierina.
- Apmierina tikai daļēji.
- Neapmierina.
- Nevaru pateikt.

III Vai jūs apmierina laikrakstā ievietoto materiālu valoda un stils?

- Pilnīgi apmierina.
- Apmierina tikai daļēji.
- Neapmierina.
- Nevaru pateikt.

IV Vai jūs apmierina laikraksta noformējums un poligrāfiskais izpildījums?

- Pilnīgi apmierina.
- Apmierina tikai daļēji.
- Neapmierina.
- Nevaru pateikt.

V Jūsu domas par partijas dzīves tematikas materiāliem.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

VI Jūsu domas par materiāliem, kuros atspoguļots vietējo Tautas deputātu padomju darbs.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

VII Jūsu domas par materiāliem, kuros stāstīts par agrorūpnieciskā kompleksa darbu.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

VIII Jūsu domas par materiāliem, kuros atspoguļots rūpniecības, celtniecības un transporta organizāciju darbs.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

IX Jūsu domas par skolu dzīves un jaunatnes audzināšanas tematikas materiāliem.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

X Jūsu domas par materiāliem, kuros atspoguļota kultūras, mākslas un sporta dzīve.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

XI Jūsu domas par materiāliem, kuros atspoguļotas ekonomikas vadības pārkārtošanas un saimnieciskā mehānisma pilnveidošanas problēmas.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

XII Jūsu domas par materiāliem, kuros atspoguļots sociālo problēmu risinājums.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

XIII Jūsu domas par materiāliem, kuros stāstīts par rajona labākajiem un interesantākajiem cilvēkiem.

1. Cik pilnīgi lasāt šos materiālus?

- Lasu materiālu lielāko daļu.
- Lasu tikai atsevišķus materiālus.
- Nelasu nemaz.

2. Kā vērtējat šos materiālus?

- Interesanti, saistoši.
- Viduvēji, apmierinoši.
- Vāji, neinteresanti.

3. Vai šis tematikas materiālu ir pietiekami?

- Materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.

XIV Cik pilnīgi un vispusīgi pēc jūsu domām laikraksts atspoguļo pārkārtošanās gaitu rajonā?

- Pilnīgi un vispusīgi.
- Tikai daļēji.
- Ļoti nepilnīgi.
- Nevaru pateikt.

XV Vai mūsu laikrakstā ir pietiekami problēmu un kritisko materiālu vai arī to vajadzētu vairāk?

- Sādu materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu vajadzētu vairāk.
- Sādu materiālu ir par daudz.
- Nevaru pateikt.

XVI Vai ir gadījumi, kad jūsu domas un vērtējums nesakrīt ar laikrakstā pausto nostādni par vienu vai otru jautājumu?

- Sādi gadījumi ir bieži.
- Sādi gadījumi dažreiz mēdz būt.
- Sādu gadījumu nav.
- Nevaru pateikt.

XVII Kādas ir jūsu domas par TASS un LATINFORM materiālu izmantošanu rajona laikrakstā?

- Sādu materiālu ir pietiekami.
- Sādu materiālu ir par daudz.
- Sādu materiālu ir par maz.
- Sādi materiāli rajona laikrakstā nav vajadzīgi.
- Nevaru pateikt.

XVIII Ja jūs būtu laikraksta «Leņina Karogs» redaktors, ko jūs darītu, lai uzlabotu avīzi un tās saturu?

Sniedziet dažas ziņas par sevi (atbilstošo pasvītrot).

- Vīrietis, sievietē.
- Jūsu vecums (līdz 20 gadiem, no 20 līdz 30 gadiem, no 30 līdz 40 gadiem, no 40 līdz 60 gadiem, virs 60 gadiem).
- Izglītība, (nepabeigta vidējā, vidējā, augstākā).
- Jūsu dzīves vieta (pilsētā, laukos).

